

KIRKKONUMMI Sepänkylä Sandbacka

kivikautisen löytöpaikan ja sen
ympäristön koekaivaus

Simo Vanhatalo 1989

KAIVAUSSELOSTUS

Kohteen nimi: Kirkkonummi, Sepänkylä, Sandbacka

Muinaisjäännöstyyppi ja lk: kivikautinen (vasarakirveskultt.) löytöpaikka, III

Kunta: Kirkkonummi
 Kylä/kylänosa: Sepänkylä/Sävlax
 Tila: Sandbacka, (Sandåsen)
 Rek.no: 1:146 = 1:189

Maanomistaja: Berndt Bergman
 Osoite: Axbodantie 1, 02400 Kirkkonummi
 Puh: 90-2981290

Peruskartta: ^{2032 09} Vitträsk, p.1981
 Koordinaatit: x = 6673 88-98
 y = 524 97-525 08
 z = 30.5-34

Rahoittaja: Museovirasto, koekaivausryhmä.
 Tutkimusaika: 8-12.5.1989
 Tutkimustapa: Koekaivaus, koekuopitus
 Tutkimus-/kaivauspinta-ala: 5000m²/15m²
 Kaivauksen johtaja: Simo Vanhatalo, fil.yo
 Piirtäjä: Helena Ranta, HuK
 Kaivajien lukumäärä: 1, vapaaehtoinen

Valokuvat/diat: f.76442-456, d.18679-692
 Kartat: Yleiskartta 1:500
 Karttaotteet: GT 2, 1:200 000
 Peruskartta 2032 09 Vitträsk, p.1981
 Asemapiirros 1:500
 Kiinteistörekisterikartta 1:2000

Aikaisemmat tutkimukset:

Inventointi Veikko Lehtosalo 1963. Kohde 91.

Kirjallisuus:

SMYA XXXII:1 v.1922, Aarne Europaeus (Äyräpää); Fornfynd från Kyrkslätt och Esbo socknar, s.13, kohde n:o 27.

Aikaisemmat löydöt:

KM 6971:1 hioinkivi. Diar. 2.10 1915
 KM 12513 vasarakirves. Diar. 5.5 1950

Löydöt:

KM 25195:1-2 keramiikkaa. Diar. 22.11.89

Tutkimusperuste:

Omakotitalon rakentaminen

Kohteen kuvaus:

Kohde sijaitsee noin 5.5 km pohjoiseen Kirkkonummen kirkosta, Humaljärven pohjoispuolella, Sivalaxviken -nimiseen lahteen laskevan puron varrella. Tutkimusalueen pohjois- ja kaakkoispuolilla on peltoja. Ympäristön maasto on mäkistä ja kallioista. Maaperä on hiekkaa ja savea.

Tutkimusmenetelmät:

Rakennusalueelle (tontti 5:146=5:189) kaivettiin 14 noin 1x1 m koekuoppaa. Tontin reuna-alueille tehtiin muutamia lapionpistoja maaperän laadun selvittämiseksi. Viereisen tontin (5:146=5:186) puolella oleva tieleikkaus tarkastettiin.

Tutkimustulokset:

Saviastianpala (KM 25195:1) löytyi tutkimusalueen keskiosasta vanhan hiekanottoaikan kohdalla (koekuopasta 9), noin 10 cm syvyydestä hiekkapitoisesta maasta. Löytöpaikan kohdalla turvekerros oli hyvin ohut (noin 3 cm). Huuhtoutumis- ja kulttuurikerrosta ei havaittu. Talon rakennuspaikan muista koekuopista ei tullut löytöjä. Todennäköisesti kivikautisen asuinpaikan jäännökset tuhoutuivat jo 1950-luvulla hiekanoton yhteydessä. Viereiseltä tontilta (tieleikkauksesta = koekuoppa 15) löytyi kaksi koristamatonta saviastian palaa.

Helsingissä 15.3 1990

Simo Vanhatalo
Simo Vanhatalo

Valokuva- ja negatiiviluettelo:

kuvat 1-3 f.76442-4	Maisema pohjoiseen ja itäkoilliseen, kuvattu etelästä, tontin (5:146) pohjoisosasta.
kuvat 4-6 f.76445-7	Maisema itäkaakkoon ja lounaaseen, tutkimusalue ja omakotitalon rakennuspaikka sijaitsee koivikossa, kuvattu tontin (5:146) pohjoisreunasta.
kuva 7 f.76448	Koekuoppa 7, kuvattu koillisesta.
kuva 8 f.76449	Vanhan sorakuopan paikka ja hiekkavalleja, kuvattu itäkoillisesta.
kuva 9 f.76450	Koekuoppa 9, josta löytyi keramiikkaa, kuvattu luoteesta.
kuva 10 f.76451	Tutkimusalueen keskiosaa ja ketun/mäyrän kaivamia koloja, kuvattu luoteesta.

- kuva 11 Vanhaa sorakuoppaa ja vasarakirveen (KM 12513, f.76452 diar. 29.4 1950) oletettu löytöpaikka, kuvattu idästä.
- kuva 12 Tutkimusalueen luoteisosaa ja vanhan tien kohtaa, f.76453 kuvattu länsiluoteesta.
- kuva 13 Tutkimusalueen länsiosaa ja vanhaa piha/puutarha- f.76454 aluetta, kuvattu pohjoisesta.
- kuva 14 Tutkimusalue, kuvattu idästä. f.76455
- kuva 15 Tieleikkaus, josta löytyi keramiikkaa, kuvattu f.76456 idästä.

Dialuettelo:

- d.18679-81 Maisema pohjoiseen ja itäkoilliseen, kuvattu ete- lästä, tontin (5:146) pohjoisosasta.
- d.18682-83 Maisema itäkaakkoon ja lounaaseen, tutkimusalue ja omakotitalon rakennuspaikka sijaitsee koivikossa, kuvattu tontin (5:146) pohjoisreunasta.
- d.18684 Koekuoppa 7, kuvattu koillisesta.
- d.18685 Vanhaa sorakuoppaa ja vasarakirveen (KM 12513, diar. 29.4 1950) oletettu löytöpaikka, kuvattu idästä.
- d.18686 Koekuoppa 9, josta löytyi keramiikkaa, kuvattu luoteesta.
- d.18687 Tutkimusalueen keskiosaa ja ketun/mäyrän kaivamia koloja, kuvattu luoteesta.
- d.18688 Vanhaa sorakuoppaa ja vasarakirveen oletettu löytöpaikka, kuvattu idästä.
- d.18689 Tutkimusalueen länsiosaa ja vanhaa piha/puutarha- aluetta, kuvattu pohjoisesta.
- d.18690 Tutkimusalue, kuvattu idästä.
- d.18691 Tontinomistaja Berndt Bergman näyttää tieleikkaus- ta, josta löytyi keramiikkaa, kuvattu idästä.
- d.18692 Lähikuva tieleikkauksesta, josta löytyi keramiikkaa, kuvattu idästä.

Ote GT2-kartasta p.1986

KIRKKONUMMI Sepänkylä Sandbacka

S. Vanhatalo 1989

Ote peruskartasta 2032 09 Vitträsk, p.1981 1:20 000
KIRKKONUMMI Sepänkylä Sandbacka; kivikautinen löytöpaikka
x=6673 88-98, y=524 97-525 08, z=30.5-34

S. Vanhatalo 1989

524 00

525 00

526 00

6675 00

6674 00

6673 00

6672 00

OMAKOTITALO B. BERGMAN

SANDBACKA 5:146

SEPANKYLÄ SÄVLAKS

02400 KIRKKONUMMI

176
KIINTEISTÖREKISTERIKARTASTA

: 2000 Lehti n:o 3209-1

Tilaus n:o 4838 Makso 19,- mk

Judenmaan läänin maanmittauskonttorissa
23.5.1988

Arkistonhoitaja Sijaisena Ritva Heikkinen
mittausteknikko Ritva Heikkinen

5¹⁴⁶ = 5¹⁸⁸
Hannusbäck

02400

5¹⁷⁶

Sandösen

Sandbacka 5¹⁴⁶ = 5¹⁸⁹

Sävlaks

75

5⁵

893

72.0

33.0

34

33

31

35

40

40

35

25

35

36

40

25

30

35

45

55

160

5

7

176

5

38

35

30

55

56

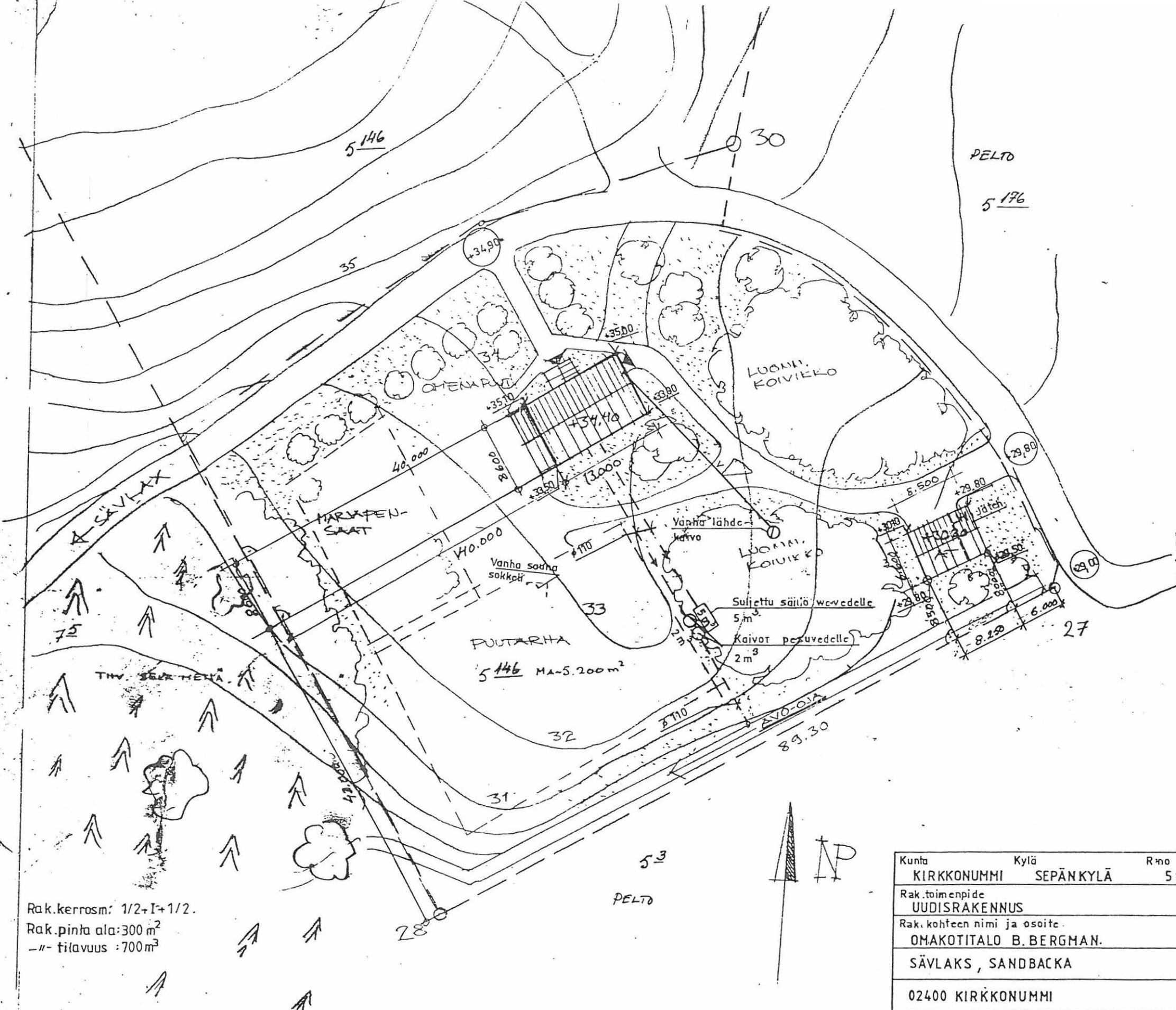
57

50

45

41

59

Rak.kerrosm: 1/2+I+1/2.
 Rak.pinta ala: 300 m²
 -- tilavuus : 700 m³

Kunta	Kylä	R.no	Viranomaisten arkisto merk.
KIRKKONUMMI	SEPÄNKYLÄ	5:146	
Rak.toimenpide	Piir.laji		
UUDISRAKENNUS	ASEMAPIIRROS		
Rak.kohteen nimi ja osoite	Piir.sisältö		
OMAKOTITALO B.BERGMAN.			
SÄVLAKS, SANDBACKA			
02400 KIRKKONUMMI			
Laatinut.	Suun.laji	Mittakaava	
B. BERGMAN	RAK.	1:500	
02400 KIRKKONUMMI Puh 90 -298 1290	Työ no	Piir.no	
Kirkkonummi 22.9.1988	883	1	

Bengt Bergman

KIRKKONUMMI Sepänkylä Sandbacka

Simo Vanhatalo 1989

Yleiskartta 1:500 *piennös*

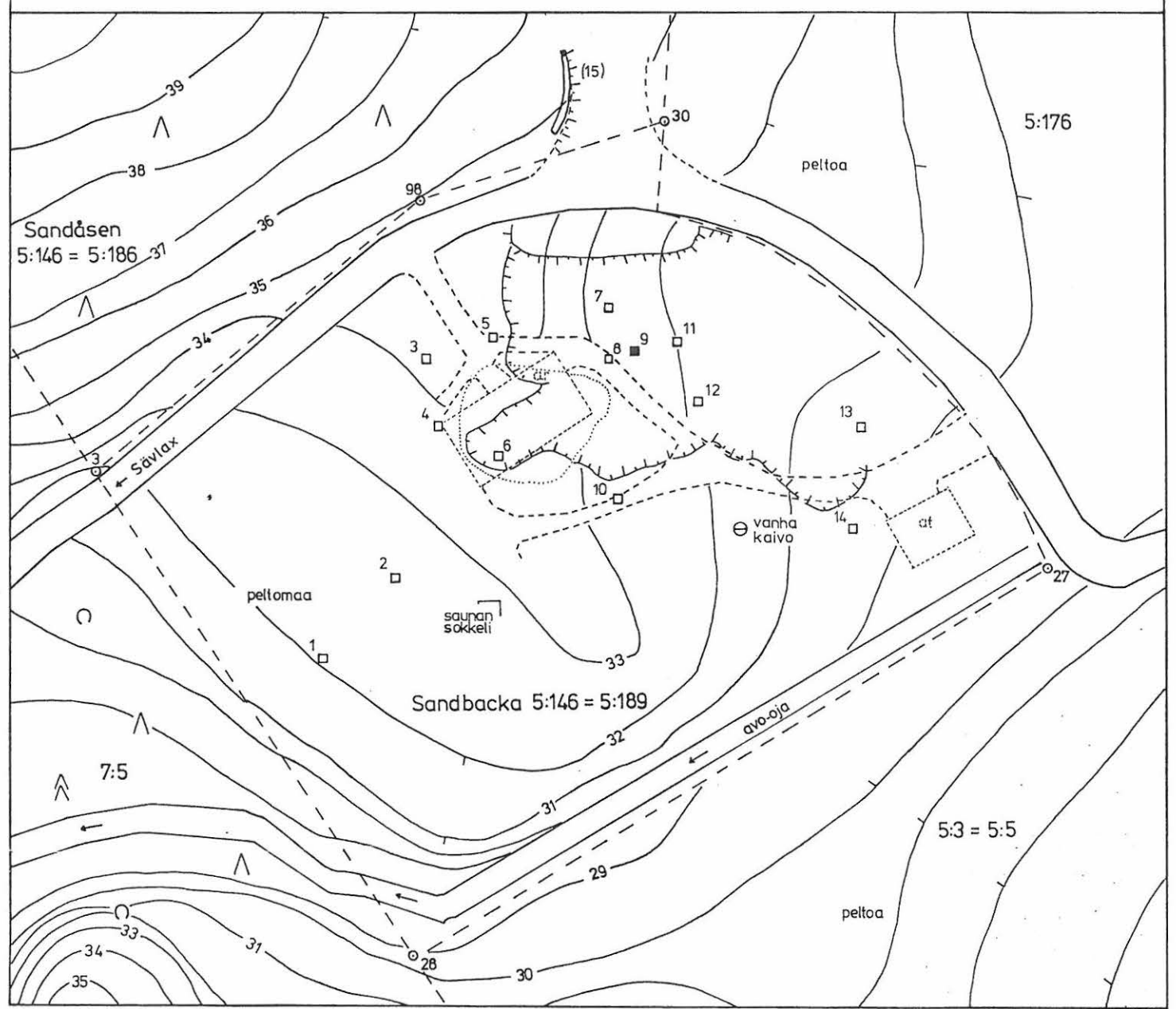
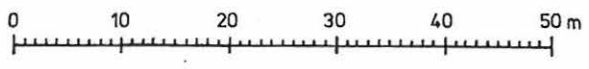
piirt. Helena Ranta

Karttapohjana käytetty asemapiirrosta 1:500

- koekuoppa, josta löytöjä
- löydötön koekuoppa
- vanha hiekkakuoppa, josta on löytynyt vasarakirves KM 12513

rajapyykki 3   x = 6673938.15   y = 524963.17
 rajapyykki 27   x = 6673921.47   y = 525079.73
 rajapyykki 30   x = 6673938.15   y = 524963.17

Kuva 1.
f. 76442

Kuva 2.
f. 76443

Kuva 3.
f. 76444

Maisema pohjoiseen ja itäkoilliseen, kuvattu etelästä, tontin (5:146) pohjoisosasta.

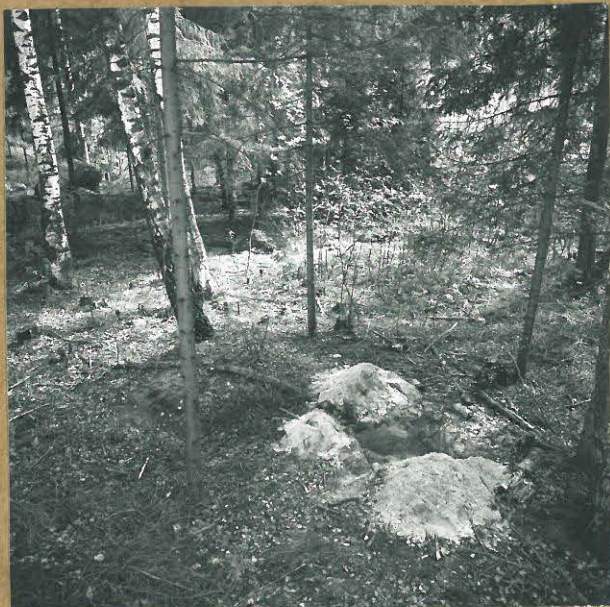
Kuva 4.
f. 76445

Kuva 5.
f. 76446

Kuva 6.
f. 76447

Maisema itäkaakkoon ja lounaaseen, tutkimusalue ja omakotitalon rakennuspaikka sijaitsee koirikossa, kuvattu tontin (5:146) pohjoisreunasta.

Kuva 7.
f. 76448
Koekuoppa 7, kuvattu koillisesta.

Kuva 8.
f. 76449
Vanhan sorakuopan paikka ja
hiekkavalleja, kuvattu itä-koillisesta.

Kuva 9.
f. 76450
Koekuoppa 9, josta löytyi keramiikkaa,
kuvattu luoteesta.

Kuva 10.
f. 76451
Tutkimusalueen keskiosaa ja ketun/
mäyrän kaivamia koloja, kuvattu
luoteesta.

Kuva 11.
f. 76452
Vanhaa sorakuoppaa ja vasara -
kirveen oletettu löytöpaikka, ku-
vattu idästä.

Kuva 12.
f. 76453
Tutkimusalueen luoteisosaa ja vanhan
tien kohtaa, kuvattu länsiluoteesta.

Kuva 13.

f. 76454

Tutkimusalueen länsiosaa ja vanhaa
piha/puntarha -aluetta, kuvattu poh-
joisesta.

Kuva 14.

f. 76455

Tutkimusalue, kuvattu idästä.

Kuva 15.

f. 76456

Tieleitikkäus, josta löytyi keramiikkaa,
kuvattu idästä.